

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 4C/14/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4421201515
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kornélia Harcsová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2022:4421201515.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

T. súd I. E. sudkyňou W.. N. K. v spore žalobcu: O. Q., nar. XX.XX.P., bytom I. E., I. XX, v zastúpení: V.. L. M., advokát, so sídlom I. E., B. Y. XX, R.: XX P. P., proti žalovanému: X.) W. W., nar. XX.XX.P., bytom O., M. P./XX, X.) N. Z., nar. XX.XX.P., bytom Y., W. M. P., X.) B. Z., nar. XX.XX.P., bytom Y., W. M. XXX, všetci v zastúpení: F. kancelária G. & O., s. r. o., so sídlom I. E., B. 9, R.: XX XXX XXX, o zaplatenie XXXXX eur s príslušenstvom

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaní v 1) až v 3) rade **m a j ú** nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa svojou žalobou zo dňa XX.XX.XXXX sa domáhal, aby súd zaviazal žalovaných na zaplatenie sumy XXXXX eur a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že niekedy v novembri 2012 požičal otcovi a právnemu predchodcovi žalovaných neb. V. Z., na základe ústnej zmluvy sumu 26400 eur v hotovosti. Podľa tvrdenia žalobcu poskytnutá pôžička bola bezúročná a V. Z. sa zaviazal vrátiť finančné prostriedky žalobcovi do 31.12.2017. Na základe uznania dlhu zo dňa 25.09.2017 V. Z. prehlásil, že svoj dlh vo výške 26400 eur uznáva v plnom rozsahu, čo do výšky aj dôvodu. Žalovaní ako právni nástupcovia neb. V. Z. v dedičskom konaní sp. zn. XXD/XXXX/XXXX pohľadávku žalobcu považovali za spornú, preto nebola zaradená do pasív dedičstva. Žalovaní boli vyzvaní dňa 17.02.2021 sumu 26400 eur až do výšky ich dedičského konania do 15 dní od doručenia výzvy.

2. Žalovaní so žalobou nesúhlasili, žiadali ju zamietnuť, mali za to, že k poskytnutiu pôžičky neprišlo. Vo svojom vyjadrení uviedli, že medzi žalovanými a mal. M. K. a M. K. prebiehalo konanie pod sp. zn. XC/XX/XXXX o neplatnosť závetu a listiny o vydedení, kde žalovaní v pozícii žalobcov boli úspešní a v konaní bolo zistené, že M. K. zariadila závet a listinu o vydedení bez vedomosti poručiteľa a majú za to, že s najväčšou pravdepodobnosťou zariadila aj spísanie uznanie dlhu. V čase poskytnutia pôžičky v roku 2012 poručiteľ žalobcu nepoznal, podľa pracovnej zmluvy bol zamestnaný u manželky žalobcu od roku 2014. Je málo pravdepodobné, že žalobca ako veriteľ požičal takýto obnos peňazí človeku, ktorého nepoznal, bez akejkoľvek záruky a zabezpečenia záväzku a o tejto skutočnosti ani nespísal žiadny písomný dokument. Ak nebol dohodnutý termín vrátenia pôžičky, tak začala plynúť lehota na vrátenie nasledujúcim dňom po poskytnutí peňazí, prinajmenšom od 01.12.2012, v tom prípade v čase spísania uznania dlhu k 25.09.2017 bol nárok žalobcu už premĺčaný. Svoju argumentáciu opreli judikát R 28/1984. Navyše poručiteľ nepotreboval peniaze na kúpu bytu, pretože byt kupoval z predaja rodičovského domu a ďalšiu časť kúpnu cenu bytu vyplatil z úveru.

3. Právny zástupca žalobcu vo svojom vyjadrení z 20.05.2021 trval na svojich argumentoch, podľa názoru žalobcu nie je potrebné v konaní preukazovať, či došlo k poskytnutiu pôžičky alebo nie, pretože zo strany poručiteľa V. Z. došlo k uznaniu dlhu, čo do dôvodu a výšky. Svoje tvrdenia oprel o rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co 278/16 v ktorom súd uviedol, že veriteľ nemusí dokazovať vznik dlhu a ani jeho trvanie v dobe, keď k uznaniu dlhu došlo. Dôkazné bremeno ohľadne neexistencie dlhu spočíva na dlžníkovi. Zároveň žiadal pripojiť spis tunajšieho súdu sp. zn. 9C/47/2018.

4. Žalovaní prostredníctvom svojho právneho zástupcu trvali na svojom tvrdení, že k uzavretiu zmluvy o pôžičke nedošlo, pohľadávka mala byť zabezpečená v roku 2017, v roku 2012 mal žalobca poskytnúť právnenému predchodcovi žalovaných, žalovanú sumu bez akéhokoľvek zabezpečenia. V uznaní dlhu sa uvádza dôvod poskytnutia pôžičky kúpa bytu, avšak žalovaní preukazujú, že poručiteľ mal dostatok finančných prostriedkov na kúpu bytu, takže pôžičku nepotreboval. Spochybňujú samotnú listinu o uznaní dlhu, pretože podpis poručiteľa je na úplnom spodku listiny spolu s dátumom akoby sa podpisoval prázdny list.

5. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom strán sporu, oboznámením sa so žalobou, plnomocenstvom, uznaním dlhu z XX.XX.XXXX, splnomocnením, uznesením sp. zn. XXD/XXXX/XXXX, výzvou na zaplatenie dlhu, vyjadrením právneho zástupcu žalovaných k výzve z 26.02.2021, uznesením z 24.03.2021, z 26.04.2021, poučením, vyjadrením právneho zástupcu žalovaných z 05.05.2021 spolu s plnomocenstvom, Kúpnu zmluvou z 28.11.2012, Pracovnou zmluvou 20.03.2014, výpismi z účtu V. Z. OTP Banka Slovensko, a. s., výpismi z vkladnej knižky V. Z., uznesením z 10.05.2021, vyjadrením právneho zástupcu žalobcu z 20.05.2021, vyjadrením právneho zástupcu žalovaných z 10.06.2021, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 9C/47/2018, správou Sociálnej poisťovne z 29.04.2022, daňovými priznaniami žalobcu za roky 2009-2011 a roky 2013-2015, žiadosťou o odročenie zo 16.08.2022 spolu návrhom na doplnenie dokazovania, lekáorskými správami, 2x fotografiami žalobcu a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

6. Žalobca sa v konaní domáhal zaplatenia sumy 26400 eur, ktorú sumu mal podľa vlastného tvrdenia požičať otcovi žalovaných, neb. V. Z., niekedy v novembri 2012. V. Z. mal vtedy pracovať ako automechanik u manželky žalobcu Autoservis B&B, vtedy mu mal Jozef Z. povedať, že si potrebuje kúpiť byt. Peniaze mu žalobca poskytol v žalobcovej kancelárii, spísali zmluvu o pôžičke, ktorú obaja podpísali a V. Z. mu povedal, že ak bude dedič po matke, peniaze mu vráti o rok, o dva - tri roky, keďže mu peniaze nevrátil, posielal mu SMS správy, ale zistil, že telefón mu vzali nejakej ženskej a neskôr V. Z. ochorel, takže už nechcel na neho tlačiť, lebo bol veľmi chorý. Jeho priateľka M. K. pracovala u nich ako upratovačka. V. Z. podpísal uznanie dlhu pri poskytnutí pôžičky u žalobcu v kancelárii, bol to ten istý doklad, ktorý doložil do spisu, iný doklad spolu nepodpisovali. Pri odovzdaní peňazí boli prítomní aj policajti. Termín vrátenia pôžičky nebol určený, nedohodli sa na presnom termíne, kedy má V. Z. peniaze vrátiť. Peniaze, ktoré V. Z. požičal mal k dispozícii, pretože v roku 2012 dovážal autá, mal doma hotovosť.

7. Na pojednávaní dňa 07.11.2022 žiadal žalobca, aby bol opätovne vypočutý k veci, pretože v čase predchádzajúceho pojednávania dňa 25.04.2022 mal problémy s očami, preto sa nevedel k veci riadne vyjadriť. Súd opätovne vypočul žalobcu, ktorý uviedol, že peniaze, ktoré požičal V. Z., mal z činnosti, a to z dovozu aut a bol za to aj súdený a musel zaplatiť pokutu asi 540000 SK štátu, mal aj byty, ktoré sa predali, mal dostatok peňazí na to, aby poskytol V. Z. pôžičku. V roku 2010 alebo v roku 2011 spoznal V. Z., ktorý bol vtedy na vozíku, ale potom sa zotavil a prijal ho do zamestnania. V roku 2012 sa spoznal s jeho priateľkou M. K., V. Z. si chcel kúpiť jednoizbový byt a chcel si požičať peniaze. Uznanie dlhu bolo spísané u neho v kancelárii, žalobca tvrdil, že peniaze dostal v roku 2012, ale papier sa spisoval až v roku 2017, V. Z. mal peniaze vrátiť do roku 2017, vtedy bola splatná pôžička. V čase podpisu uznanie dlhu bol zdravotný stav V. Z. dobrý, ale dal mu žalobca podpísať uznanie dlhu z dôvodu, že pán Z. si chcel nájsť iné zamestnanie, kvôli tomu podpísal, že finančné prostriedky musí vrátiť do 31.12.2017. V čase poskytnutia peňazí v roku 2012 sa dohodli, že peniaze vráti V. Z. v lehote dvoch rokov, z nejakého dedičstva po mame alebo po otcovi a uznanie dlhu sa podpísavalo 5 rokov po poskytnutí peňazí, pretože po piatich rokoch sa žalobcovi zdalo, že to už bolo dosť času, tak musel nejaký papier podpísať. Opätovne tvrdil, že pri poskytnutí peňazí V. Z. sa nič nepodpisovalo.

8. Žalovaní v 1) a v 2) rade na pojednávaní dňa 25.04.2022 uviedli, že nemali vedomosť o pôžičke, ktorú si mal ich otec neb. V. Z. zobrať od žalobcu. S istotou však tvrdili, že po rozvoze rodičov sa predal ich spoločný dom, otec dostal 20000 eur titulom kúpnej ceny, dom sa predával za 42000 eur a 2000 eur

bola provízia pre realitnú kanceláriu. Dom bol predaný v auguste 2012 a v novembri 2012 boli vyplatené peniaze. V tom čase otec býval u svojej matky, ale po vyplatení peňazí si vzal úver v OTP Banke vo výške 10000 eur a z tejto sumy si prostredníctvom realitnej kancelárie kúpil v novembri 2012 byt. Otec nebol odkázaný na peniaze od žalobcu, preukázateľne mal dostatok finančných prostriedkov na kúpu bytu a žiadne iné peniaze nepotreboval. Po rozvoze rodičov sa s otcom stretávali len príležitostne. Spochybňovali vyjadrenie žalobcu ohľadne poskytnutia pôžičky vo výške 26400 eur bez akéhokoľvek dokladu, ich otec by nikdy nezobral pôžičku bez toho, že by podpísal zmluvu o pôžičke a v roku 2012 sa so žalobcom ani nepoznali, otec nebýval v Nových Zámkoch, ale v Lipovej, do Nových Zámkov nechodil, lebo nemal auto.

9. Žalovaný v 3) rade na pojednávaní dňa 07.11.2022 uviedol, že v roku 2012 sa jeho rodičia rozvedli, mali spoločný dom, ktorý po rozvoze predali za 42000 eur. Obaja rodičia obdržali po 20000 eur, 2000 eur bola provízia pre realitnú kanceláriu. Otec si následne požičal z OTP Banky sumu 10000 eur a kúpil si byt do výlučného vlastníctva. Neskôr otec začal žiť v spoločnej domácnosti so M. K., s touto viedli žalovaný spor v konaní tunajšieho súdu sp. zn. 9C/47/2018, lebo M. K. sfaľovala podpis otca na listine o vydedení, ako aj na záвете. V spore boli úspešní, súd rozhodol, že dôvody vydedenia uvedené v listine o vydedení, nie sú dané a že závet s vydedením je absolútne neplatný. Z toho dôvodu nepovažoval žalovaný v 3) rade tvrdenie M. K. za pravdivé. O pôžičke sa dozvedel od sestry, keď prišli papiere.

S otcom sa často nestretávali, ale v priebehu dedičského konania a následného konania na súde vyšli najavo skutočnosti, o ktorých vypovedal. Je pravda, že otec mal úraz, ale nikdy nebol na vozíčku, chodil s pomocou barly, ale to bolo ešte v roku 2000, keď mal žalovaný v 3) rade 16 rokov a nie v roku 2010.

10. Z dokumentu Uznanie dlhu datovaného dňa 25.09.2017 súd zistil, že v tomto dokumente je uvedené, že V. Z. je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 26400 eur titulom pôžičky, ktorú mu žalobca poskytol v mesiaci novembri 2012, na kúpu bytu. Ďalej sa v ňom píše, že pôžička bola poskytnutá na základe ústnej zmluvy a bola bezúročná a zaviazal sa finančné prostriedky žalobcovi vrátiť do 31.12.2017, ale nie schopný ich vrátiť v dohodnutej lehote, preto finančný obnos vráti najneskôr do 31.12.2019, svoj dlh vo výške 26400 eur uznáva v plnom rozsahu, čo do výšky aj čo do dôvodu.

11. Z uznesenia Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. XXD/XXXX/XXXX-XXX, X. XX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX súd zistil, že V. Z. zomrel dňa XX.XX.XXXX, dedičmi po ňom sa stali žalovaní v 1) až v 3) rade. Bola zistená spornosť dlhu poručiteľa voči žalobcovi vo výške 26400 eur, účastníci na dedičskom konaní boli poučení o tom, aby sa svojho práva domáhali žalobou.

12. Z výzvy žalobcu zo dňa 17.02.2021 bolo zistené, že žalobca sa domáhal voči žalovaným v 1) a v 2) rade zaplataenia podielu z dlhu pre žalobcu.

13. Z vyjadrenia právneho zástupcu žalovaných z 26.02.2021 bolo zistené, že žalovaní neuznávajú nárok žalobcu, uznanie dlhu považovali za nepravú listinu a považujú nárok žalobcu za neodôvodnený, pretože žalobca nepreukázal, že poručiteľovi reálne finančné prostriedky titulom pôžičky poskytol. Ak by aj k poskytnutiu pôžičky došlo, nebol dohodnutý čas vrátenia pôžičky, preto deň nasledujúci po poskytnutí finančných prostriedkov sa považuje za prvý deň plnenia, pričom vzniesli námietku premlčania uvedeného nároku, pretože najneskôr k 01.12.2015 sa nárok žalobcu na vrátenie pôžičky premlčal.

14. Z kúpnej zmluvy zo dňa 28.11.2012 súd zistil, že V. Z. na základe tejto kúpnej zmluvy nadobudol do svojho výlučného vlastníctva byt č. XX na 4. poschodí bytového domu súp. č. XXX, nachádzajúceho sa v I. E., zapísaného na LV č. XXXX za kúpnu cenu XXXXX eur, z ktorej časť vo výške 500 eur bola vyplatená ešte pred podpisom kúpnej zmluvy, časť kúpnej ceny vo výške 18000 eur bola vyplatená do rúk predávajúcej pri podpise kúpnej zmluvy a zvyšok kúpnej ceny mal byť vyplatený z poskytnutého úveru v OTP Banka Slovensko, a. s.

15. Z výpisu z účtu vedeného v OTP Banka Slovensko, a. s. súd zistil, že V. Z. bol dňa 04.12.2012 poskytnutý bezhotovostný úver vo výške 10000 eur.

16. Z vkladnej knižky Poštovej banky, a. s. na meno V. Z., bolo zistené, že k 28.11.2012 bol zostatok na vkladnej knižke vo výške 18103,88 eur, V. Z. dňa 28.11.2012 čerpal sumu 9000 eur a dňa 30.11.2012 čerpal sumu 9000 eur.

17. Z pracovnej zmluvy V. Z. zo dňa 20.03.2014 súd zistil, že V. Z. nastúpil od 01.04.2014 do pracovného pomeru na dobu neurčitú k zamestnávateľovi W. Q. B&B I. E..

18. Zo správy Sociálnej poisťovne z 29.04.2022 súd zistil, že V. Z. pracoval od 01.04.2014 do 09.02.2015, od 10.02.2015 do 31.12.2015 a od 01.01.2016 do 12.12.2016 ako zamestnanec vykonávajúci práce na základe dohôd o pracovnej činnosti u zamestnávateľa W. Q. B&B I. E..

19. Z X. priznaný žalobcu za rok 2009 súd zistil, že žalobca mal príjem 15028 eur, v čase od 02.04.2009 do 08.09.2009 bol nezamestnaný. V roku 2010 bol žalobca nezamestnaný od 12.03. do 01.07.2010, jeho základ dane za tento rok činil 4991,91 eur. V roku 2011 bol žalobca nezamestnaný od 21.09.2011 až do 30.03.2012. Za rok 2011 mal základ dane 4612,26 eur. Za rok 2012 nebolo podané daňové priznanie zo strany žalobcu. V roku 2013 činil základ dane žalobcu sumu 2506,35 eur, v roku 2014 sumu 4181,39 eur a v roku 2015 sumu 3868,36 eur.

20. Z fotografií a z lekárskej správy bol zistený zdravotný stav žalobcu.

21. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9C/47/XXXX bolo zistené, že žalovaní v 1) a v 3) rade v sporovom postavení žalobcov proti žalovanej mal. M. K. a M. K. sa domáhali určenia, že dôvody vydedenia nie sú dané a určenia, že závet s vydedením je absolútne neplatný. Žaloba bola podaná z dôvodu, že poručiteľ V. Z. zanechal závet a listinu o vydedení, obe spísané vo forme notárskej zápisnice, v zmysle ktorých mal vydediť svoje deti, a to žalobcov v 1) až v 3) rade ako neopomenuteľných dedičov, všetok svoj majetok mal zanechať mal. M. K. a M. K. mala mať v nehnuteľnosti právo bezplatného užívania nehnuteľnosti. V tomto konaní bola vypočutá M. K. ako žalovaná v 2) rade, ktorá počas konania tvrdila, že poručiteľ V. Z. zanechal všetok majetok jej dcére z dôvodu, že jeho deti neprejavovali o neho záujem. Z obsahu notárskej zápisnice súd zistil, že túto vypracoval notár na podnet M. K. bez konzultácie a bez prerokovania obsahu závetu s poručiteľom, preto súd považoval túto notársku zápisnicu za neplatnú a žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Z obsahu výpovedí strán v tomto konaní je zrejmé, že poručiteľ V. Z. nemal žiadne pôžičky, dokonca bolo preukázané, že mal vkladnú knižku, na ktorú mu matka vložila sumu 2000 eur, túto skutočnosť potvrdili súrodenci V. Z.. Na pojednávaní dňa 27.11.2019 vypovedal brat neb. V. Z., W. Z., ktorý potvrdil, že brat v roku 2012 sa nasťahoval do svojho bytu v Nových Zámkoch, neskôr začal žiť s pani M. K., ona mu povedala, že našla závet a že závet bol spísaný z dôvodu, že V. Z. dlhoval 26000 eur. O tejto vkladnej knižke mala Silvia K. vedomosť, pretože mu povedala, že brat mal dlžobu 26000 eur a na vkladnej knižke bolo 20000 eur a 6000 eur si zobral V. Z. pôžičku, o tejto vkladnej knižke mu M. K. povedala z dôvodu, že ju nevedel nájsť v byte poručiteľa (čl.250 až 252).

22. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

23. Podľa § 658 ods. 1/ Občianskeho zákonníka pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

24. Žalobca sa v konaní domáhal vyplatenia sumy 26400 eur, ktorú podľa jeho tvrdenia poskytol neb. V. Z. niekedy v mesiaci november 2012. V konaní deklaroval, že mal dostatok finančných prostriedkov, aby mohol V. Z. poskytnúť v hotovosti sumu 26400 eur, pretože dovážal autá, jeho manželka mala autodielnu, predával byty v Nových Zámkoch. V. Z. poznal, pretože pracoval ako automechanik u jeho manželky. Peniaze potreboval na kúpu bytu a žalobca spočiatku tvrdil, že V. Z. ich mal vrátiť za rok, dva po podpise zmluvy, následne žalobca tvrdil, že nebol dohodnutý čas vrátenia pôžičky a následne tvrdil, že pôžičku mal vrátiť V. Z. do 31.12.2017 z dedičstva po matke. Na prvom pojednávaní vo veci žalobca vypovedal, že peniaze poskytol poručiteľovi v hotovosti u žalobcu v kancelárii a bola spísaná zmluva o pôžičke, ktorá bola podpísaná a V. Z. mu povedal, že keď bude po mame dedič, tak žalobcovi peniaze vráti. V čase poskytnutia pôžičky u neho V. Z. pracoval už dva alebo tri roky, pri fyzickom odovzdaní peňazí boli prítomní aj policajti. Následne žalobca na tom istom pojednávaní na otázky svojho právneho zástupcu vypovedal, že keď odovzdal V. Z. peniaze, tak mu podpísal pán Z. nejaký papier, je to papier, ktorý dával do spisu, iný papier spísaný nebol. E. následne tvrdil, že termín vrátenia pôžičky nebol určený. Na

pojednávani dňa 07.11.2022 už žalobca tvrdil, že spoznal pána Z. v roku 2010, peniaze mu požičal v roku 2012, ale papier mu dal podpísať až v roku 2017 a tvrdil tiež, že pôžička bola splatná v roku 2017 z dôvodu, že mal také informácie, že V. Z. si chce nájsť iné zamestnanie.

25. Súd považoval tieto tvrdenia žalobcu za maximálne rozporuplné a nevierohodné. Žalobca po tom, ako jeho právny zástupca oboznámil s obsahom zápisnice z pojednávania z 25.04.2022, žiadal aby bol opätovne vypočutý k skutkovým okolnostiam, ale žiadne nové skutočnosti neuviedol. Žalobca najprv tvrdil, že V. Z. poskytol finančné prostriedky titulom pôžičky na kúpu bytu, že bola spísaná zmluva o pôžičke, ktorú doložil do spisu, následne tvrdil, že žiadna zmluva o pôžičke spísaná nebola, bolo spísané len uznanie dlhu, ktoré založil do spisu. Čo sa týka preukázania skutočností, že reálne došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke, tak žalobca takúto skutočnosť v konaní nepreukázal, pretože nepredložil žiadny relevantný dôkaz o tom, že V. Z. fyzicky odovzdal predmet pôžičky, nepredložil dôkaz o tom, kedy bola pôžička splatná a akým spôsobom. Súd však poukazuje na tú skutočnosť, že žalobca predložil ako dôkaz na preukázanie svojich tvrdení uznanie dlhu podpísané V. Z. dňa 25.09.2017, v ktorom uznaní je uvedené, že V. Z. má pôžičku vrátiť do 31.12.2017.

26. Žalobcove tvrdenia ohľadne zmluvy o pôžičke neboli žiadnym spôsobom v konaní preukázané, nebola preukázaná skutočnosť, že v roku 2012 žalobca vôbec V. Z. poznal., keď z predložených dôkazov vyplýva, že nastúpil do práce až od 01.04.2014. Žalobca nepreukázal, že by mal dostatok finančných prostriedkov na poskytnutie pôžičky vo výške 26400 eur v hotovosti, žalobca nepreukázal v konaní, že k poskytnutiu pôžičky vôbec došlo. Naopak bolo preukázané, že V. Z. v roku 2012 si naozaj kúpil byt, z finančných prostriedkov, s ktorými disponoval a mal ich na vkladnej knižke a čiastočne z poskytnutého úveru v OTP Banka, a.s.

27. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadala.

28. Podľa § 564 Občianskeho zákonníka, ak je čas plnenia ponechaný na vôli dlžníka, určí ho na návrh veriteľa súd podľa okolností prípadu tak, aby to bolo v súlade s dobrými mravmi.

29. Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

30. Podľa § 100 ods. 1/ Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§§ 101 až 110). Na premlčanie sa prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

31. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

32. Účelom inštitútu premlčania upraveného v ustanoveniach §§ 100 až 114 Občianskeho zákonníka je okrem stimulácie veriteľa k rýchlemu (včasnému) uplatneniu jeho práv (podľa zásady vigilantibus iura) aj snaha predchádzať v konkrétnych prípadoch dôkaznej núdzi na strane veriteľa v súdnom konaní a prispieť k právnej istote účastníkov občianskoprávných vzťahov. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času v dôsledku ktorého nárok (súdnu vymáhateľnosť práva, žalobné právo) možno odvrátiť námietkou premlčania. Ide o uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo bývalo vykonané, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie tejto námietky má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, t. j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti. Márne uplynutie premlčacej doby má za následok vznik oprávnenia pre dlžníka vzniesť pred súdom námietku premlčania a spôsobiť tak zánik nároku. Pokiaľ dlžník námietku premlčania skutočne účinne vznesie, dochádza v okamihu jej vznesenia k zániku nároku. Všeobecnú dĺžku premlčacej doby pre práva z občianskoprávných vzťahov stanovuje zákon na tri roky. Vzhľadom na to, že premlčacia doba je určitý časový úsek, nestačí stanoviť jej dĺžku a koniec, ale je treba stanoviť aj jej začiatok, to znamená od ktorého okamihu začína plynúť. Zákon to stanovuje jednak všeobecne a jednak zvlášť pre niektoré jednotlivé práva. Pre všeobecnú premlčaciu dobu platí, že začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo - objektívne posudzované - vykonať po prvý raz. Actio nata (inak aj žalovateľnosť, alebo

možnosť úspešne uplatniť právo žalobou) nastáva vo väčšine prípadov splatnosťou dlhu, t. j. dňom, kedy mal dlžník po prvý raz dlh splniť, resp. začať s jeho plnením. Ak nebola splatnosť dlhu určená dohodou ani iným spôsobom, možno podľa § 563 Občianskeho zákonníka o splnenie dlhu požiadať dlžníka kedykoľvek a dlžník je povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Uvedené ustanovenie obsahuje dispozitívne pravidlo dávajúce veriteľovi právo určiť čas plnenia, teda vyvolať splatnosť, ktorá nastáva nasledujúci deň po dni, keď bol dlžník vyzvaný na plnenie.

33. V danej veci žalovaní vzniesli vo vzťahu k údajnej pôžičke žalobcu poskytnutej porúčiteľovi námietku premlčania. Z tohto dôvodu bolo nevyhnutné zaoberať sa skúmaním začiatku plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby, ktorá pre daný zmluvný vzťah prichádzala do úvahy podľa § 101 Občianskeho zákonníka a ktorá plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. V tejto súvislosti súd poukazuje na judikát Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 3Cz 99/81, publikovaný v Zbierke rozhodnutí pod č. R 28/1984, ktorý doposiaľ žiadnym iným judikátom prekonaný nebol. Podstatou tohto rozhodnutia je, že ak nebola doba splnenia dlhu dohodnutá a ani inak stanovená, začína premlčacia doba plynúť dňom nasledujúcim po tom, ako dlh vznikol. Aj z ustálenej rozhodovacej praxe, aplikujúcej toto publikované rozhodnutie vyplýva záver, že ak čas splnenia dlhu (záväzku) nebol účastníkmi dohodnutý, ani inak stanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Z toho treba vyvodiť, že veriteľ mohol svoje právo vykonať vtedy, keď mohol (z objektívneho, nie subjektívneho hľadiska) požiadať o plnenie dlhu. O plnenie dlhu mohol teda požiadať hneď, ako dlh vznikol, takže začiatok plynutia premlčacej doby tu nastáva nasledujúci deň po vzniku právneho vzťahu zo zmluvy o pôžičke, pri ktorej nebola dohodnutá splatnosť predmetu pôžičky (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. júna 2003 sp. zn. 1Cdo 25/2003, rozsudok zo dňa 4. novembra 2015 sp. zn. 7Cdo 353/2014, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky napr. zo dňa 28. 01. 2011 sp. zn. 33Cdo 2634/2008, z 23. 02. 2006 sp. zn. 33Odo 1174/2005).

34. Súd posúdil nárok žalobcu s poukazom na vznesenú námietku premlčania a mal za to, že táto bola zo strany žalovaných vznesená dôvodne. Aj keď žalobca si svoj nárok odvodzoval od uznania dlhu podľa § 558 Občianskeho zákonníka, bolo povinnosťou súdu skúmať okolnosti uzavretia zmluvy o pôžičke, a to hlavne, či bol reálne predmet pôžičky poskytnutý, kedy malo prísť k vráteniu pôžičky a za akých okolností. Podľa tvrdenia žalobcu bola pôžička poskytnutá v novembri 2012, teda ak medzi účastníkmi zmluvy nebola dohodnutá splatnosť pôžičky, tak minimálne od 01.12.2012 začala plynúť premlčacia doba na vrátenie pôžičky a uplynula k 01.12.2015. To znamená, že v čase podpisu uznania dlhu, bol už nárok žalobcu premlčaný. Žalobca mal v konaní preukázať skutočnosť, že ten kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní, inak uznanie nemá právne následky. Žalobca však v konaní neprodukoval žiadny dôkaz na vyvrátenie právnej domnienky, že v čase uznania existoval dlh V.a Z. voči nemu. Ak Jozef Z. o premlčaní nevedel, nemá uznanie dlhu právne následky, čo má za následok, že uznanie dlhu je neplatným právnym úkonom. Na základe týchto skutočností mal súd za to, že žalobca v konaní neuniesol dôkazné bremeno, nevedel preukázať skutočnosť, že V. Z. naozaj poskytol žalovanú sumu titulom pôžičky, nevedel preukázať skutočnosť, kedy mala byť táto pôžička splatná a či pri uznaní dlhu V. Z. vedel o jeho premlčaní, tak ako to už súd skonštatoval, žalobca neuniesol dôkazné bremeno, jeho tvrdenia boli zo strany žalovaných vyvrátené a bol preukázaný opak, a to skutočnosť, že V. Z. v roku 2012 nebol odkázaný na pôžičku od žalobcu, pretože mal dostatok finančných prostriedkov na kúpu bytu, čo žalovaní v konaní bezpochyby preukázali. Preukázala sa aj skutočnosť, že žalobca V. Z. v roku 2012 vôbec nepoznal, nie je zrejmé, prečo by cudziemu človeku poskytol bez akejkoľvek záruky a zabezpečenia hotovosť vo výške 26400 eur. Súd však žalobu zamietol nie len z dôvodu, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, ale aj z dôvodu, že zo strany žalovaných bola vznesená námietka premlčania uplatneného nároku, ktorú považoval súd za dôvodnú, žalobca tvrdil, že doba splatnosti pôžičky bola dva, tri roky od jej poskytnutia, t. j. od roku 2012, ale túto skutočnosť nevedel podložiť žiadnymi dôkazmi, jednalo sa len o tvrdenie žalobcu. Ak nebola doba splatnosti medzi veriteľom a dlžníkom dohodnutá, má sa za to, že dlžník môže plniť dňom nasledujúcim po poskytnutí pôžičky, teda týmto dňom začína plynúť aj premlčacia doba na uplatnenie nároku veriteľa, preto nárok žalobcu je v plnom rozsahu premlčaný. Z týchto dôvodov súd žalobu v plnom rozsahu zamietol.

35. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1/ CSP tak, že v konaní plne úspešným žalovaným priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 1/ a 2/ CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) /§ 363 CSP/.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania /§ 365 ods. 3 CSP/.